

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OSNOVNI SUD U GRADIŠCI
Broj: 72 0 I 079556 22 P
Gradiška, 03.07.2023. godine

OSNOVNI SUD U GRADIŠCI, sudija Predrag Kasagić u pravnoj stvari tužioca MKD" M. "DOO Banja Luka, protiv tuženih D. Š. iz N. T. bb Gradiška, M. Š. N. T. bb Gradiška, R. Š. iz K. Gradiška koje zastupa punomoćnik Mirko Šavija advokat iz Gradiške, radi duga, vrijednost spora 27.787,08 KM nakon održane glavne i javne rasprave dana 22.05.2023. godine na kojoj su bili prisutni punomoćnik tužioca Goran Kremenović i punomoćnik tuženih Mirko Šavija advokat iz Gradiške donio je:

PRESUDU

OBAVEZUJU se tuženi Š. D. , Š. M. i Š. R., da tužiocu MKD" M. "DOO Banja Luka, plate dug u iznosu od 27.787,08 KM , sa zakonskom zateznom kamatom od dana dospjeća mjenice na naplatu pa do konačne isplate sa troškovima postupka u iznosu od 1.000,00 KM , a sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

Obrazloženje

Tužilac je pred naslovnim sudom u svojstvu tražioca izvršenja , podnio prijedlog za izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave – mjenice dana 30.9.2019.godine, protiv tuženih u svojstvu izvršenika , radi naplate duga u iznosu od 27.787,08 KM.

Postupajući po navedenom prijedlogu sud je donio rješenje o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave od 9.10.2019.godine.

Zaključkom suda od 11.2.2022.godine po izjavljenom prigovoru na rješenje o izvršenju konstatovano je da se prijedlog za izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave smatra tužbom.

Tužilac podneskom od 10.3.2023.godine uredjuje tužbu i tužbeni zahtjev.

Tužilac navodi da je dana 30.11.2016.godine zaključen ugovor o kreditu broj MFN0049603661987 između tuženog Š. D. kao korisnika kredita i tužioca kao davaoca kredita, te je pomenutim ugovorom predviđeno da ukoliko dodje do neizmirenja obaveze od strane korisnika kredita , davalac kredita može aktivirati sve

instrumente obezbjedjenja kredita prema korisniku i jemcima, te da je kao sredstvo obezbjedjenja ugovora korisnik kredita Š. D. izdao mjenicu bez protesta broj RS 500793559 koju je kao jemac prihvatio tuženi Š. R. , te kao solidarni dužnik Š. M. i da mjenica glasi na iznos od 27.787,08 KM i dospjela je na naplatu danu 6.9.2017.godine .

Kako korisnik kredita nije uplatio četvrtu ratu tužilac je preduzeo sve mjere da dug naplati vansudskim putem kako od njega tako i od jemca i solidarnog dužnika.

Tužilac navodi da od dana zaključenja ugovora o kreditu pa do dana podnošenja tužbe glavni dužnik Š. D. solidarni dužnik Š. M. i jemac Š. R. nisu platili cjelu četvrtu ratu i sve naredne rate kojih je ukupno 60 prema planu optlate regulisani članom 7. Ugovora.

Tužilac navodi da je preduzeo sve radnje da dug naplati vansudskim putem od tuženih bezuspješno i nakon toga je pokrenut izvršni postupak.

Tužilac predlaže da sud nakon provedenog postupka usvoji tužbeni zahtjev koji glasi kao u dispozitivu presude.

Kod činjeničnih i pravnih navoda iz tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva sa podneska od 10.3.2023.godine , punomoćnik tužioca ostaje do zaključenja glavne rasprave.

Tuženi u prigovoru na rješenje o izvršenju koji se ima smatrati odgovorom na tužbu pobijaju potraživanje tužioca u cjelosti jer neduguju navedeni iznos označen na mjenici.

Podneskom od 3.4.2023.godine tuženi ističu prigovor zastarjelosti potraživanja po osnovu mjenice , navodeći da je mjenica na osnovu koje se zasniva naplata duga dospjela na naplatu 6.9.2017.godine, a tužilac je podnio prijedlog za izvršenje 30.9.2019.godine, te da je prema odredbama Zakona o mjenici propisano da se mjenica mora podnijeti na isplatu bilo na dan plaćanja ili u naredna dva dana poslije dospelosti za plaćanje , te da je tužilac izgubio pravo iz mjenice jer se mjenica morala podnijeti na naplatu najkasnije 8.9.2017.godine , a prijedlog za izvršenje je podnesen 30.9.2019.godine. Osim toga ističe prigovor zastarjelosti , jer je otplata duga dogovorena u anuitetima i predlaže da se tužbeni zahtjev u cjelosti odbije kao neosnovan .

Na pripremnom ročištu punomoćnik tuženih ističe prigovor nedostatka aktivne legitimacije jer je nad tužiocem pokrenut stečajni postupak i da je tužilac sva potraživanja ustupio E. M. DOO.

Kod činjeničnih i pravnih navoda iz odgovora na tužbu i navoda tokom postupka punomoćnik tuženih ostaje do zaključenja glavne rasprave sa prijedlogom da se tužbeni zahtjev odbije u cjelosti.

Tužilac je na glavnoj raspravi izveo dokaze čitanjem kopije Ugovora o kreditu broj MFN0049603661987 od dana 30.11.2016.godine , kopije plana otplate kredita od

dana 30.11.2016.godine , kopija mjenice bezprotesta broj RS 500793559, kopija Ugovora o davanju jemstva izmedju Š. D. i Š. R. od 27.11.2016.godine , fotokopija zapisnika o podnošenju mjenice na naplatu broj 104-17/1405 od dana 7.9.2017.godine na ime Š. D., , fotokopija zapisnika o podnošenju mjenice na naplatu broj 104-17/1406 od dana 7.9.2017.godine na ime Š. M. , , fotokopija zapisnika o podnošenju mjenice na naplatu broj 104-17/1407 od dana 7.9.2017.godine na ime Š. R., spisak uplata po kreditu broj MFN0049603661987 i stanje obaveza po kreditu broj MFN0049603661987.

Tuženi nisu izveli dokaze za glavnu raspravu .

Ocjenjujući naprijed provedene dokaze pojedinačno i u njihovoj međusobnoj povezanosti, u skladu sa odredbom člana 8. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske " br. 58/03, 85/03, 74/05 i 63/07, 49/09 i 61/13 u daljem tekstu: ZPP), utvrđene su sljedeće važne činjenice i odlučeno kao u dispozitivu presude iz sljedećih razloga:

Iz Ugovora o kreditu broj MFN0049603661987- kredita za poljoprivredu zaključenog dana 30.11.2016.godine , proizilazi da je zaključen izmedju tužioca kao davaoca kredita i tuženog Š. D. kao korisnika kredita i tužene Š. M. kao solidarnog dužnika korisnika kredita.

Članom 1. Ugovora je ugovoreno da davalac kredita odobrava korisniku kredita kredit u iznosu od 20.183,32 KM.

Članom 4. Ugovora je ugovoreno da se korisnik kredita obavezuje da će kreditna sredstva iskoristiti za reprogram obaveza po kreditima tužioca dok je članom 7 ugovoreno da se korisnik kredita obavezuje da otplati kredit tokom 60 mjeseci u skladu sa planom otplate kredita .

Članom 10. Ugovora je ugovoreno da će korisnik kredita kao instrument obezbjedjenja potraživanja davaoca kredita obezbjediti jednu bjanko mjenicu sa klauzulom „bezprotesta“ broj RS 500793559 koju je izdao korisnik kredita Š. D. , a kao jemci prihvatili Š. M. i Š. R., te da ovim ugovorom korisnik kredita ovlašćuje davaoce kredita na primjenu mjenicu sa klauzulom „bezprotesta“ može koristiti za naplatu svog dospjelog potraživanja i da je radi obezbjedjenja ovog ugovora tuženi Š. R. potpisao ugovor o solidarnom jemstvu kojim se obavezuje da bude solidarni jemac korisniku kredita , a Š. M. je radi obezbjedjenja ovog ugovora potpisala izjavu o solidarnom dužništvu kojom se obavezuje da bude solidarni jemac korisniku kredita.

Iz plana otplate kredita proizilazi da poslednja 60-ta rata dospjeva na naplatu 1.12.2021.godine.

Iz mjenice sa klauzulom bezprotesta broj RS 500793559 proizilazi da je ista izdata u Gradišci dana 30.11.2016.godine na iznos od 27.787,08 KM sa rokom dospjeća

za naplatu dana 6.9.2017.godine i da je ista mjenica izdata od strane prvotuzenog kao korisnika kredita i da su na istoj mjenici evidentirani kao jemci Š. M. i Š. R..

Iz Ugovora o davanju jemstva od 27.11.2016.godine , proizilazi da je zaključen između tuženog Š. R. kao davaoca jemstva i tuženog Š. D. kao korisnika kredita i po ovom ugovoru jemac Š. R. potvrđuje da garantuje kao solidarni jemac i to za cijelu obavezu prvotuzenog kao korisnika kredita prema tužiocu po osnovu kredita i za sve vrijeme dok obaveza korisnika kredita u cjelosti nebude izmirena u cjelosti, te da za predmetnu obavezu tužilac može da zahtjeva njeno ispunjenje od prvotuzenog kao korisnika kredita ili od tuženog Š. R. kao solidarnog jemca ili od svih u isto vrijeme.

Iz zapisnika o podnošenju mjenice na isplatu broj 104-17/1405 od 7.9.2017.godine na ime Š. D. , proizilazi da prvotuzeni izjavljuje da neosporava mjenicu, niti njen sadržaj broj RS 500793559 koja glasi na iznos 27.787,08 KM i sa napomenom da je datum podnošenja mjenice na naplatu 7.9.2017.godine .

Iz zapisnika o podnošenju mjenice na isplatu broj 104-17/1406 od 7.9.2017.godine na ime Š. M. , proizilazi da prvotuzeni izjavljuje da neosporava mjenicunite njen sadržaj broj RS 500793559 koja glasi na iznos 27.787,08 KM i sa napomenom da je datum podnošenja mjenice na naplatu 7.9.2017.godine .

Iz zapisnika o podnošenju mjenice na isplatu broj 104-17/1407 od 7.9.2017.godine na ime Š. R. , proizilazi da prvotuzeni izjavljuje da neosporava mjenicunite njen sadržaj broj RS 500793559 koja glasi na iznos 27.787,08 KM i sa napomenom da je datum podnošenja mjenice na naplatu 7.9.2017.godine .

Iz spiska uplata po kreditu broj MFN0049603661987 proizilazi da je prvotuzeni i korisnik kredita Š. D. vršio djelimična plaćanja u ukupnom iznosu od 2.173,30 KM i to dana 9.12.2016.godine iznos od 10.KM, dana 4.1.2017.godine iznos od 50,00 KM , dana 8.2.2017.godine iznos od 50,00 KM , dana 27.4.2017.godine iznos od 800,00 KM , dana 17.5.2017.godine iznos od 750,00 KM , dana 5.6.2017.godine iznos od 500,00 KM i dana 22.6.2017.godine iznos od 13,30 KM.

Iz stanja obaveza po kreditu MFN0049603661987 od 13.3.2023.godine proizilazi da ukupne preostale obaveze prvotuzenog kao korisnika kredita iznose 40.603,87 KM.

U konkretnom slučaju radi se o mjeničnom sporu i tužilac svoje potraživanje zasniva na mjenici bezprotesta broj RS 500793559 koja glasi na iznos od 27.787,08 KM.

Prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužioca je neosnovan, što proizilazi iz aktuelnog izvoda iz sudskog registra Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 057-0-Rev-z-23-001298 od 23.3.2023.godine..

Prigovor tuženih u pogledu neblagovremenosti podnošenja predmetne mjenice na naplatu su neosnovani . Tuženi navode da je tužilac izgubio pravo da potražuje navedeni iznos duga iz mjenice jer je ista dospjela na naplatu 7.9.2017.godine , a prijedlog za izvršenje je poslat sudu dana 30.9.2019.godine.

Tužilac je u konkretnom slučaju blagovremeno podnio mjenicu na isplatu dana 7.9.2017.godine što proizilazi iz zapisnika o podnošenju mjenice na naplatu broj 104-17/1405 od 7.9.2017.godine na ime Š. D. iz zapisnika o podnošenju mjenice na naplatu broj 104-17/1406 od 7.9.2017.godine na ime Š. M. i iz zapisnika o podnošenju mjenice na naplatu broj 104-17/1407 od 7.9.2017.godine na ime Š. R. .

Iz predmetnih isprava proizilazi da je tužilac tuženima podnio mjenicu na isplatu dana 7.9.2017.godine i da su tuženi Š. D. i Š. M. izjavili da će platiti dug u neodređenom roku dok je tuženi Š. R. izjavio da nema mogućnosti za izmirenje duga.

Dakle, tužilac svoje potraživanje nezasniva o ugovoru o kreditu već o mjenici koja je popunjena u skladu sa odredbama Zakona o mjenici (Službeni glasnik Republike Srpske 32/2001 – u daljem tekstu ZN) .

Tuženi neosporavaju potpise na mjenici, potpise na ugovoru o kreditu niti osporavaju iznos potraživanja.

Tužilac je blagovremeno u vansudskom postupku pokrenuo postupak naplate duga , te je usljed neredovnog izmirenja obaveza postupio u skladu sa članom 10. Ugovora o kreditu i aktivirao instrument obezbjedjenja avaliranu mjenicu „bezprotesta“.

Tužilac je pokrenuo izvršni postupak na osnovu vjerodostojne isprave – mjenice i obaveza tužioca je bila da po dospjeću obaveze popuni bjanko mjenicu nedostajućim elementima i da kao savjestan imalac mjenice podnese istu izdavaocu na naplatu u skladu sa članom 39. ZN , što je tužilac i dokazao prilažući kao dokument zapisnik o podnošenju mjenice na naplatu tuženima na dan 7.9.2017.godine.

Tuženi osim paušalnih prigovora nisu osporili navode iz tužbe, a tužilac je izvedenim materijalnim dokazima dokazao osnov i visinu potraživanja. Obzirom da prvotuženi nisu ispunili svoju obavezu otplate kredita , a drugotužena i trećetuženi su se obavezali da će solidarno sa prvotuženim ispuniti obavezu prema tužiocu u skladu sa mjenicom kao instrumentom obezbjedjenja , te obzirom da nisu ispunili svoju obavezu iz predmetne mjenice primjenom člana 31. 32. 33. 48. 111. 112 i 113. ZN usvojen je tužbeni zahtjev tužioca u pogledu glavnog potraživanja u iznosu od 27.787, 08 KM , te tužiocu na dosudjeni iznos glavnog duga pripada i zatezna kamata shodno članu 49. ZN.

Odluka o troškovima parničnog postupka donesena je primjenom člana 383. 386. stav 1. i 396. ZPP prema zahtjevu tužioca za naknadu troškova postupka koji se odnose na troškove sudske takse na tužbu u iznosu od 500,00 KM i takse na presudu u iznosu od 500,00 KM što čini ukupan iznos od 1.000,00 KM.

Sudija

Predrag Kasagić

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba OKRUŽNI SUD U BANJOJ LUCI u roku od 30 dana od dana prijema iste . Žalba se podnosi putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za Sud i protivnu stranku.